

Výroční zpráva 2015

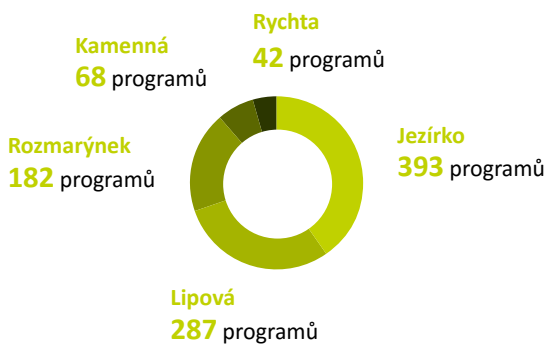

ROK 2015 V ČÍSLECH

VÝUKOVÉ PROGRAMY LIPKY:

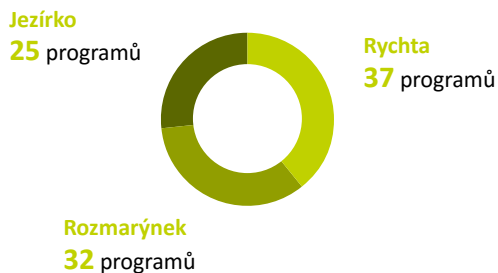
JEDNODENNÍ

972 programů ← 20 298 žáků
← 3 289 hodin výuky

POBYTOVÉ

94 programů ← 2 555 žáků
← 2 135 hodin výuky

AKCE PRO RODINY S DĚTMI:

33 akcí ← 8 021 účastníků

KROUŽKY:

454 dětí

36 pravidelných kroužků

8 výpravových kroužků a zájmových klubů

90 výprav ← 766 účastníků

TÁBORY:

47 táborů ← 266 tábornických dnů

1 051 dětí

34 příměstských táborů

13 pobytových táborů

VZDĚLÁVACÍ AKCE PRO DOSPĚLÉ:

127 akcí ← 1 919 účastníků

61 akcí pro pedagogy

15 akcí pro provozní zaměstnance škol

VYSOKOŠKOLSKÁ VÝUKA:

18 předmětů ← 360 hodin výuky

8 kateder

400 hodin konzultací

3 vysoké školy

EDIČNÍ CENTRUM LIPKY:

9 nových publikací

Milí čtenáři,

lipkový rok dvacátý čtvrtý se vyznačoval propojováním s novými světy. Pokračovali jsme v záměru posunout některé naše nápady a vzdělávací činnost k novým cílovým skupinám.

Významně nám k tomu dopomohl projekt *Zdravě a bezpečně v Jihomoravském kraji*, který jsme realizovali společně s Odborem školství Krajského úřadu JMK a zdravotnickými školami. Naše environmentální témata jsme tak propojili s tématem zdraví a vytvořili řadu nových a originálních aktivit a materiálů.

Také další aktivity jsme realizovali díky výborné součinnosti s Jihomoravským krajem. Druhým rokem pokračovala spolupráce s rosošskou školou na Ukrajině, pro kterou jsme přeložili některé z našich metodických publikací a pomohli jim zahájit práce na vybudování školní zahrady. Dále jsme se úspěšně zapojili do jihomoravského projektu pomoci cizincům žijícím v ČR, pro které jsme připravili několik akcí zaměřených na rukodělné činnosti a představení českých zvyků.

Také jsme navázali na ukončený projekt věnovaný vzdělávání kuchařů, provozních a administrativních pracovníků či zahradníků. Pro tyto profese jsme připravili semináře, které jim pomohou vykonávat práci tak, aby byla maximálně ohleduplná k životnímu prostředí.

K velkým radostem Lipky patří krásně se rozvíjející aktivity pro seniory a také úspěšné aktivity v oblasti zahradní terapie.

Pakliže vás zajímají podrobnosti, začtěte se do textu výroční zprávy. Najdete v ní spoustu informací o tom, co se nám v roce 2015 podařilo. Bylo toho opravdu hodně, a to díky báječným lipkovým zaměstnancům, na které jsem patřičně pyšná a jejichž soustavného úsilí si nesmírně vážím.

Hana Korvasová
ředitelka

OBSAH

1 SEZNAMTE SE S LIPKOU	4	7 VYSOKOŠKOLSKÁ VÝUKA	28
O Lipce	4	8 EDIČNÍ CENTRUM LIPKY	29
Pět pracovišť Lipky	5	Materiály vydané v roce 2015	29
2 VÝUKOVÉ PROGRAMY PRO ŠKOLY	7	9 FINANCOVÁNÍ A HOSPODAŘENÍ	31
Novinky ve výukových programech	9	10 PODĚKOVÁNÍ	33
3 PROJEKTY LIPKY	10	Přehled zaměstnanců	33
Přehled projektů	10	Děkujeme	35
Vybrané projekty Lipky	11		
4 ZÁJMOVÁ ČINNOST	18		
5 OSVĚTA VEŘEJNOSTI	23		
6 VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH	25		
Vzdělávání zaměstnanců škol	25		
Ostatní vzdělávání dospělých	27		

SEZNAMTE SE S LIPKOU

O LIPCE

Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání se již 24 let věnuje environmentální výchově dětí i dospělých. Ve svých počátcích se zaměřovala především na jednodenní výukové programy pro školy, kroužky pro děti a vzdělávání učitelů. Dnes je však její záběr mnohem širší: školám nabízí i pobytové programy a školy v přírodě, kromě pedagogů vzdělává také učitele budoucí, tedy studenty pedagogických oborů, dospělým a seniorům nabízí řadu vzdělávacích kurzů a volnočasových klubů, pořádá akce pro celé rodiny a s Jihomoravským krajem spolupracuje na tvorbě koncepčních materiálů. Lipku na jejích pěti pracovištích denně navštěvují stovky zájemců o environmentální vzdělávání.

Lipka úzce spolupracuje s mnoha školami nejen v Jihomoravském kraji i s řadou univerzit. Má statut fakultního zařízení Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Je příspěvkovou organizací zřízenou Jihomoravským krajem a členským střediskem Sítě středisek ekologické výchovy Pavučina.

Jihomoravský kraj

Pavučina

Sít středisek ekologické výchovy

PĚT PRACOVÍŠŤ LIPKY

LIPOVÁ

Pracoviště Lipová se zaměřuje na environmentální vzdělávání prostřednictvím práce s přírodními materiály, starých tradic a rukodělných řemesel. Během výukových programů i akcí pro veřejnost společně s dětmi pátráme po původu našich potravin i oděvů.

V roce 2015 se Lipová zaměřila na aktuální téma palmového oleje, a to v novém programu pro žáky ZŠ. Veřejnosti jsme nabídli novou akci *Netopýří noc*, která měla velký ohlas, účastnilo se jí 120 zájemců.

ROZMARÝNEK

Pracoviště Rozmarýnek je jedinečné pro své zaměření na ekologické stavitelství, zdravé bydlení a permakulturu. Žáci při výukových programech poznávají zahradu Rozmarýnku, její plody i živočichy. Pedagogové Rozmarýnku také pravidelně s žáky vyjíždí na školy v přírodě.

V roce 2015 začal Rozmarýnek školám z oblastí se znečištěným ovzduším ve velkém měřítku nabízet realizaci ozdravných pobytů. Jedná se o zimní školy v přírodě s velkou dávkou environmentálního programu probíhající v čistém přírodním prostředí. Na tyto pobyty mohly školy získat významnou státní dotaci.

RYCHTA

Pracoviště Rychta se zaměřuje především na téma krajiny. Školám nabízí pobytové programy, exkurze a projektové dny v krásném prostředí Dražanské vrchoviny a pořádá také krajské kolo Ekologické olympiády.

Rok 2015 se na Rychtě nesl v duchu příprav velkého stavebního projektu a několika novinek v nabídce pro školy. Prvním ročníkům středních škol nyní Rychta nabízí adaptační a stmelovací pobytový program *Kauza Ostrov* a žákům 4. a 5. ročníku základních škol řemeslně badatelský pobyt *Kouzlo Vánoc*.

JEZÍRKO

Pracoviště Jezírko je zaměřeno na vzdělávání o vodě a lese a nejčastěji o nich učí právě v lese. Výuka přímo v terénu nám umožňuje názorné učení, osvojování dovedností i probouzení citového vztahu k přírodě. Návštěvníci na Jezírko jezdí také za velmi oblíbenými akcemi pro veřejnost.

V roce 2015 se Jezírko rozrostlo o novou učebnu pro pobytové výukové programy. Její dominantou je zděná hliněná pec, ve které si žáci během programů mohou vlastnoručně upéct koláče, dalaťmanky či pizzu. Tato přístavba přispěla k vylepšení zázemí a rozšíření naší výuky.

KAMENNÁ – VZDĚLÁVACÍ CENTRUM ALEŠE ZÁVESKÉHO

Pracoviště Kamenná se zaměřuje na vzdělávání dospělých, zejména pedagogických pracovníků a studentů učitelství, čímž je ojedinělé v rámci Lipky i celé České republiky. Probíhá zde také řada vzdělávacích akcí zaměřených na městské zahradničení.

V roce 2015 přišla Kamenná s řadou novinek. Pestrou škálu akcí doplnily seniorské kluby, tvořivé činnosti spojily národy migrantů a dva tábory byly otevřeny pro účastníky 60+. Vysokoškoláci s námi prošli divočinou a nabídli jsme jim tři nové předměty. Neopomenutelná je také spolupráce se zakarpatskými školami.

👉 celkem **1 066** odvedených programů

👉 **5 424** hodin výuky

👉 **22 853** žáků

V roce 2015 Lipka nabídla víc než stovku **jednodenních výukových programů** pro mateřské, základní i střední školy. Zaměření programů je velmi různorodé: od poznávání přírody a získávání pozitivního vztahu ke všemu živému přes práci s přírodními materiály, zpracovávání potravin a surovin ze zahrady až po témata s významnými globálními přesahy, jako např. programy o zdrojích energie, odpadech nebo občanských právech v ČR i jinde ve světě. Naprostá většina programů se odehrává na jednotlivých pracovištích Lipky nebo v terénu. Nabízíme však také programy v Otevřené zahradě Nadace Partnerství, programy samoobslužné, ve kterých program vede sám doprovázející učitel, nebo programy pro středoškoláky, s nimiž přijedeme za žáky přímo do jejich školy. Zajímavostí jsou pak školní výlety – jednodenní akce s ekologickým zaměřením – nebo školní projekty *Ekoškola* a *Škola pro udržitelný život*, v rámci kterých se školami spolupracujeme opakovaně v průběhu celého školního roku.

Pobytové programy jsou doménou pracoviště Rychta, ale dlouhodobě se jim věnuje také pracoviště Jezírko a v posledních třech letech i Rozmarýnek. V roce 2015 se podařilo Jezírku zkvalitnit zázemí pro pobytové programy vybudováním nové interiérové učebny s pecí a Rozmarýnek rozšířil nabídku externích základen, kde pobyty realizuje, o zařízení s ubytovací kapacitou 90 žáků.

Počty jednodenních výukových programů podle pracovišť

Pracoviště	2015												Počet výukových programů	Počet hodin trvání	Počet dnů trvání	Počet účastníků
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
Jezírko	36	28	40	50	47	46			29	40	42	35	393	1 268	393	7 453
Kamenná		4	3	11	18	11			4	9	5	3	68	193	68	1 444
Lipová	32	20	37	28	35	35			21	27	29	23	287	983	287	5 866
Rozmarýnek		12	25	28	20	19			14	21	24	19	182	635	182	4 209
Rychta	2		1	7	14	11			4	2	1		42	210	42	1 326
Celkem	70	64	106	124	134	122			72	99	101	80	972	3 289	972	20 298

Počty pobytových výukových programů podle pracovišť

Pracoviště	2015												Počet výukových programů	Počet hodin trvání	Počet dnů trvání	Počet účastníků
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
Jezírko		2	4	4	4	3				2	4	2	25	482	104	562
Rozmarýnek	4	3	3	5	4	4			3		4	2	32	852	196	1 089
Rychta	1	3	5	3	6	5			5	5	3	1	37	801	134	904
Celkem	5	8	12	12	14	12			8	7	11	5	94	2 135	434	2 555

NOVINKY VE VÝUKOVÝCH PROGRAMECH

Mezi výukovými programy Lipky se v roce 2015 objevilo několik zajímavých novinek. Pracoviště **Lipová** rozšířilo nabídku programů pro mateřské školy a uvedlo nový program pro 2. stupeň ZŠ *Skrýto za palmami*, který vtahuje žáky do problémů spojených s palmovým olejem. **Rozmarýnek** díky projektu *Zdravě a bezpečně v Jihomoravském kraji* zařadil do nabídky program *Případ doktor Sacharin*, který se poutavou formou věnuje tématům spojeným s rafinovaným cukrem a zdravým životním stylem. Pracoviště **Rychta** nabízelo ve větším měřítku tzv. projektové dny, kdy starší žáci během jednoho dne absolvují projektově koncipovanou výuku, v níž navrhuji řešení konkrétních problémů. Pracoviště **Jezírko** nově připravilo program *Organismus jménem voda*, pro který využívá jedinečného modelu různých druhů říčních koryt. Pracoviště **Kamenná** pak nabídla školám historicky první program vedený v angličtině, který se zabývá mobilními telefony a dopady jejich výroby na životní prostředí.

PROJEKTY LIPKY

V roce 2015 Lipka realizovala 6 projektů, ve 4 byla zapojena jako partner a na jednom spolupracovala jako subdodavatel.

PŘEHLED PROJEKTŮ

LIPKA JAKO REALIZÁTOR

- Vzdělávání pedagogů MŠ zaměřené na praktickou regionální polytechnickou výchovu (Jak funguje svět)
- Rozšíření vybraných profesí o environmentální přesah (PROFES ENVI)
- Podpora rozvoje environmentální výchovy v ZŠ Rosoš na Ukrajině a vzájemné spolupráce s Lipkou a ZŠ a MŠ Podomí
- Podpora žáků Rosošské základní školy v Zakarpatské Ukrajině
- Podpora žáků Základní školy v Rosoši na Zakarpatské Ukrajině
- Zdravě a bezpečně v Jihomoravském kraji

LIPKA JAKO PARTNER

- Jihomoravské regionální centrum na podporu integrace cizinců I (Jihomoravský kraj)
- Výchova a podpora vzdělanosti v oblasti významu lesních ekosystémů a podmínek pro zachování jejich diverzity (Mendelova univerzita v Brně)
- Vzdělávání pro udržitelný rozvoj pro jihomoravská centra EVVO (ZO ČSOP Veronica)
- Zvyšování povědomí veřejnosti k lepší ochraně biodiverzity v ČR (Hnutí DUHA)

LIPKA JAKO SUBDODAVATEL

- Práh – podpora zaměstnávání osob s duševním onemocněním 2

VYBRANÉ PROJEKTY LIPKY

VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ MŠ ZAMĚŘENÉ NA PRAKTICKOU REGIONÁLNÍ POLYTECHNICKOU VÝCHOVU

- 👉 **24** jednodenních a dlouhodobých kurzů
- 👉 **podpořeno 400** pedagogů z **5** krajů České republiky

Projekt se věnoval polytechnické výchově v MŠ a jeho cílem bylo pedagogy v této oblasti metodicky a tematicky inspirovat. Tedy nadchnout je k praktickému zkoumání, jak funguje náš svět. Učitelům jsme nabídli pestrou škálu jednodenních i dlouhodobých kurzů – celkem jich bylo 24 a zúčastnilo se jich přes 400 pedagogů.

Účastníci se učili pracovat se dřevem i slámou, stavěli hliněnou pec, vytvářeli hmyzí hotely či vyvýšené záhony. Dovídali se o specifikách zvířecích chovů ve školách a vybírali vhodné druhy zvířat pro různé věkové skupiny dětí.

Ve dvou celoročních kurzech nazvaných *Zahrada otevřená dětem* a *Dítě a svět* učitelé písemně dokumentovali svůj posun v oblasti polytechnické výchovy ve vlastní MŠ. Řada z nich dokázala prakticky bez financí, ale s notnou dávkou nadšení přenesenou na rodiče či děti vybudovat prvky přírodní zahrady, promyslet jejich využití v průběhu roku či metodicky zpracovat vybraná témata z polytechnické výchovy. Vznikly tak inspirativní výstupy, např. metodické listy k využití půdy jako výtvarného materiálu či sada jednoduchých badatelských pokusů.

Projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR a probíhal ve spolupráci s Nadací Partnerství a občanským sdružením Líška.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ROZŠÍŘENÍ VYBRANÝCH PROFESÍ O ENVIRONMENTÁLNÍ PŘESAĤ

- ✦ **15** pilotních vzdělávacích akcí v rozsahu **120** hodin
- ✦ úspěšná publikace *Malá kuchařka pro velké vaření*
- ✦ samostatná webová stránka www.ekoskolnik.cz věnovaná vzdělávacím kurzům

Cenná inspirace, možnost výměny zkušeností s kolegy ze stejných oborů, příležitost konzultovat problémy z každodenní praxe, kvalitní vzdělávací materiály. Takto hodnotili absolventi pilotní ročník kurzů pro provozní zaměstnance, uklízečky, ekonomické a administrativní pracovníky, kuchaře a zahradníky, který tvořil základ projektu zkráceně nazývaného PROFES ENVI.

Kurzy byly zaměřeny na opomíjenou cílovou skupinu provozních a technických pracovníků a představovaly, jak propojit běžný provoz organizací a institucí s environmentálně šetrnějšími přístupy. Kuchaři a vedoucí jídelen získali inspiraci, jak chutně připravovat netradiční suroviny a bezmasé pokrmy. Samostatnou kapitolu představovaly kurzy věnované zakládání a údržbě přírodních zahrad a využití zahradní terapie v podmínkách sociálních, zdravotnických služeb a školských zařízeních.

Jako doplnění kurzů jsme vydali *Malou kuchařku pro velké vaření*, ve které čtenář najde více než 60 receptů pomazánek, polévek, hlavních jídel, salátů a dezertů. Jedná se o praxi vyzkoušené recepty, které se hodí pro využití ve školských jídelnách.

Projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VÝCHOVA A PODPORA VZDĚLANOSTI V OBLASTI VÝZNAMU LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ A PODMÍNEK PRO ZACHOVÁNÍ JEJICH DIVERZITY

- 👉 nová učebna se zděnou pecí
- 👉 **317** evidovaných návštěvníků areálu Jezírka ve dnech otevřených veřejnosti
- 👉 **2** akce pro veřejnost, které navštívilo **563** lidí

Lipka a především její pracoviště Jezírko je partnerem projektu, řízeného Mendelovou univerzitou v Brně. Jeho cílem je vzdělávání žáků a studentů v oblasti biodiverzity a ekosystémových služeb lesních společenstev. Část projektu realizovanou Lipkou lze rozdělit do tří hlavních aktivit: vzdělávání veřejnosti, vzdělávání žáků základních škol a přístavba nové budovy F na pracovišti Jezírko.

Díky projektu jsme v roce 2015 mohli zpřístupnit areál pracoviště Jezírko o pondělních odpoledních veřejnosti. Uspořádali jsme také dvě velké akce – *Letem světem babím létem* a *Od Martina do Tří králů* – a postupně vybavujeme různé ukázkové prvky přírodní zahrady na Jezírku informačními tabulemi.

Pro žáky základních škol jsme tvořili nové pobytové a jednodenní výukové programy, jejichž pilotní realizace proběhla v prvních měsících roku 2016. Nejnáročnější aktivitou však byla přístavba budovy F v areálu Jezírka. Vznikla tak nová šatna a krásná učebna se zděnou pecí, kterou hojně využíváme pro pobytové programy.

Projekt byl podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska.

ZVYŠOVÁNÍ POVĚDOMÍ VEŘEJNOSTI K LEPŠÍ OCHRANĚ BIODIVERZITY V ČR

✦ **1 akce pro 12 žáků středních škol**

✦ **2 akce pro 47 studentů vysokých škol**

Hned dvě pracoviště Lipky, Rychta a Kamenná, se zapojila do velkého projektu Hnutí DUHA, jehož cílem je posílení vztahu veřejnosti k přírodě, k vzácným druhům a k „divočině“ kolem nás. Zatímco pracoviště Kamenná připravovalo akce pro vysokoškoláky, pracoviště Rychta se zaměřilo na účastníky ze středních škol.

Rok 2015 byl divočinou a šelmami opravdu naplněný. V březnu si 27 studentů vysokých škol pod vedením koordinátorů Hnutí DUHA Olomouc vyzkoušelo praktické stopování vlků v CHKO Beskydy. V červnu se stopováním velkých šelem nadšeně pomáhalo na hřebeni Javorníků během jedné z víkendovek i 12 středoškoláků.

Během jara jsme vytvářeli na Rychtě nový koncept terénního programu *Ztraceni v divočině* zaměřeného především na prožitky a vnímání přírody kolem nás. Tento program nám pomohly otestovat a vyladit i dvě střední školy.

V srpnu díky projektu mohlo putovat 20 vysokoškoláků krajinou žitkovských bohyní v Bílých Karpatech a aktivně se zapojit do procesu obnovy přirozených bělokarpatských bučin.

Téma divočiny se postupně prolíná velkou částí činnosti Lipky. Jak říká motto projektu, „v každém srdci je kus divočiny“, proto se snažíme žáky a studenty naučit vnímat divokou přírodu kolem nás, nechat ji na sebe působit a především chránit.

Projekt je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska.

JIHOMORAVSKÉ REGIONÁLNÍ CENTRUM NA PODPORU INTEGRACE CIZINCŮ I

👉 **10 akcí pro cizince žijící v Brně**

👉 **celkem 307 účastníků**

Projekt se snaží podpořit zapojení cizinců žijících v Brně a okolí do majoritní společnosti. K tomu slouží především jazykové a sociálně-právní kurzy. Velký význam však mají i multikulturní aktivity, které v rámci projektu Lipka pořádá.

Nositelům projektu je Jihomoravský kraj a na pozicích partnerů stojí kromě Lipky také statutární město Brno, Diecézní charita Brno, Organizace pro pomoc uprchlíkům, ZŠ a MŠ Staňkova, Armáda spásy v České republice a Jihomoravské regionální centrum pro podporu integrace cizinců.

Propojovací nití všech setkání, která Lipka zajišťuje, jsou tradice. Připravili jsme osm kurzů pro rodiče s dětmi a jeden seminář o vaření pro dospělé. Během setkání rodičů s dětmi jsme se věnovali povídání o českých tradicích a porovnávali jsme je s tradicemi z jiných zemí. Zjistili jsme například, že kuličky jsou mezinárodně rozšířená a oblíbená hra. Z každého setkání si rodiny odnášely domů vlastnoručně vytvořené výrobky, např. pytlíky s vlastními čajovými směsmi, ovečky z ovčího rouna či tradiční velikonoční pečivo boží milosti.

Velký úspěch měl kulinářský seminář zaměřený na tradiční české vánoční cukroví. O kurz byl takový zájem, že jsme jej nakonec uspořádali ve dvou termínech. Kromě češtiny zněla na kurzech i angličtina, hindština, ruština nebo ukrajinština.

Zajímavou zkušeností byly třídní dílny pro žáky ZŠ Staňkova, které byly věnovány velikonočním tradicím. Dílen se zúčastnili žáci od prvního do devátého ročníku, z nichž víc než polovina (215 žáků) byli cizinci. Všichni odcházeli domů s květináčem řeřichy a ovečkou z ovčího rouna.

Projekt je financován Evropskou unií v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu.

FINANCOVÁNO EVROPSKOU UNIÍ
AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ A INTEGRAČNÍ FOND

ZDRAVĚ A BEZPEČNĚ V JIHMORAVSKÉM KRAJI

- ✦ **9 926** podpořených žáků a studentů
- ✦ **661** podpořených pracovníků v dalším vzdělávání
- ✦ **7** nově vytvořených výukových programů
- ✦ **4** samostatné metodiky

Projekt *Zdravě a bezpečně v Jihomoravském kraji* byl jedinečný svojí velikostí a šíří dopadu. Za méně než rok pod koordinací Lipky vznikly programy, které oslovily bez mála 10 000 studentů a žáků. Projekt byl primárně zaměřen na propagaci zdravého životního stylu, zdravé výživy a sportovních aktivity mezi dětmi a mládeží. Za tímto účelem vznikla série výukových programů i volnočasových aktivit. Část aktivit byla věnována tématu dopravní výchovy na základních školách, přičemž vedle desítek lekcí na dopravních hřištích byly připraveny metodické materiály sloužící pro výuku dopravní výchovy.

Lipka samotná v rámci projektu vytvořila dva výukové programy: jednodenní program *Tajemství doktora Sacharina* a pobytový program *Plavba kapitána Zdravsona*, nabídla čtyři volnočasové kroužky zaměřené na zdravý životní styl a uspořádala týdenní *Festival zdraví*.

Další projektové aktivity zajišťovali partneři projektu, kterými byly dvě střední zdravotnické školy (Brno Merhautova a Znojmo), Středisko volného času Pohořelice, Jihomoravský kraj a občanské sdružení Rezekvítek.

Projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

SPOLUPRÁCE S UKRAJINOU

- ✚ **3** pracovní setkání českých a ukrajinských pedagogů
- ✚ celkem **5** nových publikací v ukrajinštině: **1** zcela nová regionální vlastivěda a **4** přeložené publikace Lipky
- ✚ **1** týdenní stáž pro **6** rosošských učitelů

S Ukrajinou Lipka spolupracovala hned ve třech různých projektech. Dva z nich (projekt *Podpora rozvoje environmentální výchovy v ZŠ Rosoš na Ukrajině a vzájemné spolupráce s Lipkou a ZŠ a MŠ Podomí* a projekt *Podpora žáků Základní školy v Rosoši na Zakarpatské Ukrajině*) finančně podpořila Kancelář Jihomoravského kraje pro meziregionální spolupráci a jeden (*Podpora žáků Rosošské základní školy v Zakarpatské Ukrajině*) Nadace VIA s fondem manželů Horových.

Cílem projektu bylo podpořit rozvoj environmentální výchovy a osvěty v Základní škole Rosoš v Zakarpatské oblasti Ukrajiny a pomoci škole a posílit povědomí jihomoravských pedagogů a zprostředkovaně i jejich žáků o životě v Zakarpatské oblasti, která byla součástí předválečného Československa. Záměrem bylo přispět k posílení česko-ukrajinských vztahů na profesní bázi předáním přenositelných zkušeností z téměř pětadvacetiletého působení Lipky v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě. Na realizaci projektového záměru se společně s Lipkou podílela Základní a mateřská škola Podomí a Základní škola Rosoš.

Za dobu trvání projektů bylo vydáno hned několik publikací. V roce 2015 jsme vydali novou regionální vlastivědu v ukrajinštině Росошанськими стежками pro žáky ve věku 9 až 12 let. O rok dříve byly přeloženy a vydány čtyři pomůcky z dílny Edičního centra Lipky: *Prostřeno v přírodě*, *puzzle Mravenec*, *Stromy a keře* a *Pohádková zahrada*.

Díky projektům se uskutečnila celkem tři pracovní setkání českých a ukrajinských pedagogů, z toho dvě v Rosoši a jedno v Jihomoravském kraji. Semináře konané na Ukrajině, na němž jsme představovali regionální učebnici, vydané pomůcky i praktické příklady environmentální a regionální výuky Lipky a ZŠ Podomí, se zúčastnilo téměř 50 ukrajinských pedagogů, z nich asi třetina byli ředitelé škol ze Svaljavské oblasti.

V červnu 2015 se konala týdenní stáž šesti rosošských učitelů v ZŠ a MŠ Podomí a na pracovištích Lipky. Příklady dobré praxe učitelé měli možnost vidět také v základních školách v Bohdalicích, Rousínově a ve Křtinách.

KANCELÁŘ JIHMORAVSKÉHO KRAJE
PRO MEZIREGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCI

- 👉 **40 kroužků pro 454 členů a další 4 zájmové kluby**
- 👉 **90 výprav pro 766 účastníků**
- 👉 **47 táborů pro 1 051 účastníků**

V roce 2015 na Lipce probíhaly pravidelné schůzky řady kroužků pro děti i dospělé. Většina našich kroužků pro děti je zaměřena přírodovědně. Účastníci objevují zákonitosti a vztahy v přírodě, pozorují živočichy a rostliny či tvoří z přírodních materiálů. Máme však i kroužky zdravého vaření, tábornické, keramické, jazykové či hudebně-dramatické. Ve všech našich kroužcích klademe důraz na rozvoj citlivosti dětí k přírodě a šetrný přístup k životnímu prostředí, ale také na spolupráci, vzájemnou komunikaci a empatii. Hodně času děti tráví venku při pohybových aktivitách.

Mezi loňské úspěšné novinky patřil badatelský kroužek *Salamandři* na Rozmarýnku, velký zájem byl na různých pracovištích o chovatelské kroužky a kroužky zdravého vaření. Na některých pracovištích probíhaly také kroužky pro dospělé. Na Kamenné se v roce 2015 nově rozběhl *Seniorský klub*, jehož náplní byly mj. rukodělné aktivity a cestopisné přednášky. Na Jezírku se scházely maminky a babičky ve *Tvořivém ateliéru*, zatímco jejich děti byly v péči zkušených pedagogů.

Děti také vyrážely za dobrodružstvím do přírody na výpravách a výletech. Rychta například nabídla netradiční víkendovku zaměřenou na stopování rysů v divočině Javorníků. *Piditelé* z Lipové se zase stali ornitology a na kolech vyjeli pozorovat ptactvo v lesích na Soutoku.

Všechna pracoviště uspořádala řadu příměstských i pobytových táborů. Děti na táborech prožívaly dobrodružné příběhy jako polárníci, účastníci dávné evoluce či detektivové. Kamenná nabídla také dva tábory pro seniory. Kromě kvalitního táborového programu však dbáme také na to, aby účastníci na táborech zažívali pocit pohody a bezpečí v kolektivu, zdravě se stravovali a učili se zodpovědnosti.

V úsilí uskutečňovat zájmovou činnost nám i letos finančně vypomohl Odbor životního prostředí Magistrátu města Brna.

Pravidelné kroužky		
Pracoviště	Název kroužku	Počet členů
Rozmarýnek	Angličtina s písničkami	7
Lipová	Bobřící	14
Jezírko	Brouk Pytlík	17
Jezírko	Čmeláci	16
Lipová	Divoši	15
Rychta	Estavela	13
Rozmarýnek	Hudebně-dramatický kroužek	9
Rozmarýnek	Irbisi	12
Lipová	Ještěrky	4
Kamenná	Jóga	6
Lipová	Keramika pro děti	5
Jezírko	Klub skřítků Lesníčka	18
Jezírko	Kuklíci	21
Jezírko	Larvičky	16
Rozmarýnek	Maškrtníci	17
Lipová	Mravenci	14
Lipová	Pampelišky mladší	20
Lipová	Pampelišky starší	14
Jezírko	Pestřenky	11
Lipová	Píďalky	14
Lipová	Píditelé	17
Rozmarýnek	Plšící	13
Lipová	Robinsoni v zahradě	9
Rozmarýnek	Salamandr	11
Rozmarýnek	Scarabeus	10
Lipová	Semenáčky	6
Lipová	Sluníčka	9
Rozmarýnek	Surikaty – VIDA!	7
Jezírko	Svižníci	12
Lipová	Sýkorky	6
Rozmarýnek	Špalíčci	18
Lipová	Tlapky	7
Rozmarýnek	Tuláci „junior“ – VIDA!	16
Jezírko	Víkendovky Jezírko	23
Jezírko	Zlatohlávci	14
Lipová	Žabky	13

Výpravové kroužky a zájmové kluby	
Pracoviště	Název kroužku/klubu
Rozmarýnek	Víkendovky Devětsil
Rozmarýnek	Víkendovky Rezeda
Kamenná	Seniorské úterky
Lipová	Hovniválové
Kamenná	Vysokoškolský studentský klub
Kamenná	Senioři a děti
Kamenná	Seniorský klub
Rychta	Víkendovky Rychta

Příměstské tábory			
Pracoviště	Název tábora	Počet dnů	Počet účastníků
Kamenná	Cesta na Severní pól	5	15
Lipová	Dům čar a kouzel	5	23
Jezírko	Jarní prázdniny na Jezírku – Dědeček Oge	5	30
Kamenná	Rajská zahrada	5	6
Rozmarýnek	!Jídlo!	3	20
Lipová	Tobiáš Lolness: Dobrodružný život ve větvích	3	22
Rozmarýnek	Pohádkový les	4	20
Jezírko	Ve stínu totemu	4	30
Rychta	Za tajemstvím Tekumseha	4	30
Rozmarýnek	Kuchtičí v pohybu	5	23
Jezírko	Minehava	5	28
Rozmarýnek	Letní tábor Devětsil	5	21
Kamenná	Na stopě!	5	22
Jezírko	Staň se živlem	5	28
Lipová	Vzhůru na palubu!	5	24
Rozmarýnek	S Večerníčkem na cestách	5	18
Lipová	Do Smaragdového města a zpět	5	24
Rychta	Evoluce	5	25
Rozmarýnek	Ládón – strážce zlaté jabloně	5	13
Rozmarýnek	Lesní skřítki	5	18
Kamenná	Odolejte přesile!	5	21
Jezírko	Tajemství magistra Kelleyho	5	33
Lipová	Na cestě se Lvem, Plecháčem a Strašákem	5	22
Rozmarýnek	The Family – Ness	5	21
Rozmarýnek	Výlety za zvířaty	5	19
Jezírko	Zmizelé Pazourky	5	25
Kamenná	Živly v řemeslech	5	12
Jezírko	Avatar	5	28
Rozmarýnek	Kulinářský tábor	5	14
Rozmarýnek	Léto v Jurském parku	5	13
Rozmarýnek	Kuky se vrací	5	20
Rychta	Mafie	5	30
Lipová	Podzimní prázdniny	3	29
Rozmarýnek	Podzimní prázdniny – Lovci a sběrači	3	22

Pobytové tábory			
Zodpovědné pracoviště	Název tábora	Počet dnů	Počet účastníků
Jezírko	Stopem po Galaxii	12	33
Lipová	Krkatá Bába	7	40
Rozmarýnek	Po stopách... kočky divoké	7	21
Lipová	Vlakem do říše kouzel	7	15
Rozmarýnek	Ůko-Expedition	6	19
Rychta	Zahraniční expedice Skalních duchů	8	11
Rozmarýnek	Pobytový tábor Domašov	7	38
Lipová	Letní tábor Dívochů a Hovniválů	11	29
Jezírko	Tábor Slunéček – Krušné hory	8	14
Lipová	Na (hra)ně!	14	29
Kamenná	Les a louky Bílých Karpat	8	20
Rychta	Expedice Orlice	6	10
Jezírko	Pobyt ve Stříbrnici – Slunéčka	6	23

🔗 33 akcí pro veřejnost pro 8 021 návštěvníků

V průběhu roku 2015 Lipka uspořádala 33 akcí určených rodinám s dětmi či dospělým. Akcí se dohromady zúčastnil rekordní počet 8 021 účastníků. Některé akce byly spojeny s tradičními svátky, jako jsou Vánoce či Velikonoce, další si kladly za cíl oživit dění v místní komunitě, seznámit účastníky s přírodními a obnovitelnými materiály vhodnými k tvoření či s významem přírodních zahrad. Na pracovišti Kamenná byla novinkou setkání dětí a jejich rodičů – v Česku pracujících cizinců – zaměřená na poznávání zdejších tradic. Pracoviště Rychta uspořádalo vlastní akci ke Dni Země spojenou s výtvarnou soutěží, tentokrát s tematikou krasových oblastí. Rozmarýnek obnovil tradiční místní závody pro všechny věkové kategorie *Jundrovský rygol* a závody na „koních“ pro rodiče s dětmi, *Malá jundrovská*. Pracoviště Lipová se zapojilo do celorepublikové akce *Noc pro netopýry*, při které si návštěvníci mohli mimo jiné prohlédnout a pohladit živé netopýry. Na Jezírku se na akci *Zahradní inspirace* setkala 130 seniorů. Tradičně největší akcí roku byla oslava *Dne Země*, kterou jsme věnovali tématu světlo. Akce se poprvé konala v centru Brna na Kraví hoře a její program přilákal na 5 500 účastníků.

Akce pro veřejnost 2015	
Pracoviště	Název akce
Lipová	Zelený čtvrtek
Lipová	Babí léto na Lipce
Lipová	Vánoční Lipka
Lipová	Mezinárodní noc pro netopýry
Lipová	O přástkách je veselo
Rozmarýnek	Velikonoční dílny
Rozmarýnek	Víkend otevřených zahrad 1
Rozmarýnek	Víkend otevřených zahrad 2
Rozmarýnek	Keramická sobota – Maroko
Rozmarýnek	Keramická sobota – Život v moři
Rozmarýnek	Keramická sobota – Zimní svět
Rozmarýnek	Kroužkování na Rozmarýnku
Rozmarýnek	Prvňáčci na Rozmarýnku
Rozmarýnek	Jundrovský rygol
Rozmarýnek	Malá jundrovská – závod na koních
Rozmarýnek	Martinská slavnost – tvořivá dílna
Rozmarýnek	Martinská slavnost – průvod
Rozmarýnek	Adventní večer – tvořivé dílny
Rychta	Den Země v Krásensku
Rychta	Adventní věnce
Rychta	Krásenské oslavy podzimu
Jezírko	Otvírání studánek
Jezírko	Dveře dokořán
Jezírko	Letem světem babím létem
Jezírko	Zahradní ispirace na Jezírku
Jezírko	Od Martina do Tří Králů
Jezírko	Tvořivý ateliér – adventní vazby
Jezírko	Tvořivý ateliér – květy z organzy, tvoření prizme
Jezírko	Tvořivý ateliér – smaltování a ketlování
Kamenná	Tradiční česká řemesla – adventní slavnost
Kamenná	Otevřené branky
Kamenná	Sklízení
Lipka	Den Země aneb Posvíme si na to!

- ☛ celkem **127** vzdělávacích akcí pro **1 919** účastníků
- ☛ **61** akcí pro pedagogy a **15** akcí pro provozní zaměstnance škol

VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ ŠKOL

Nejvíce pedagogů navštívilo podzimní Konference k environmentální výchově. Tradiční setkání zvané *KONEV* (pro pedagogy ZŠ a SŠ) a *Konvička* (pro pedagogy MŠ) se tematicky věnovaly světlu a jeho působení na člověka a přírodu. Novinkou byla konference *Zdraví nás baví* věnovaná zdravému životnímu stylu a zejména stravování, kde jako hlavní host vystoupila specialistka na zdravotní prevenci a výživu PharmDr. Margit Slimáková.

Nejvíce se uskutečnilo jednodenních kurzů, jejichž cílem bylo přinést do jihomoravských škol špetku inspirace. Třeba v podobě filcového květu, který si pedagogové mohli coby vlastnoručně vyrobenou pomůcku odnést do výuky přírodopisu. Setkání s významným českým fotografem Standou Krupařem pak nabídlo zamyšlení nad využitím současné reportážní fotografie ve výuce společenských věd, *Český rok* s hudebnicí Lenkou Pospíšilovou poskytl materiály propojující environmentální a hudební výchovu.

Nejdelší kurzy přišly s jarně-letní částí roku. Prázdninové *Repetitorium terénní přírodovědy* poskytlo odborné osvěžení klasických přírodovědných témat zpestřených badatelskou výukou. Exkurze na Šumavu představila unikátní českou divočinu očima ochranářů a přírodovědců a seminář na Jezírku seznámil s možnostmi využití místní interaktivní naučné stezky.

Nejvíce se fyzicky pracovalo na našich zahradních seminářích. Přesto, nebo možná právě proto, byla účast na nich více než hojná. Nejširší cílová skupina navštěvovala naše praktické semináře pro nepedagogické zaměstnance škol. Účastnili se jich školníci, uklízečky, kuchaři i kuchařky. Z dlouhodobých vzdělávacích cyklů si odnesli cennou inspiraci, jak udělat provoz školy ekologičtější a jak snadno nabídnout dětem zdravější stravu.

SPECIALIZAČNÍ STUDIUM

Nejvíce vzdělávacích hodin přinesl v loňském roce 10. a nově začínající 11. ročník specializačního studia pro koordinátory environmentální výchovy. V září se tak mezi našimi pedagogy objevilo 28 nových koordinátorů z celé České republiky, kteří mají koncepčně zpracovanou environmentální výchovu ve své škole. Od října 2015 běží jedenácté studium s 23 účastníky celkem z 8 krajů České republiky.

Specializační studium je velmi důležitým typem vzdělávání, které Lipka nabízí nejen jihomoravským pedagogům. Cílem 250 hodin trvajících studia je vybavit účastníky znalostmi, dovednostmi a motivací potřebnými k realizaci efektivní environmentální výchovy, resp. vzdělávání pro udržitelný rozvoj tak, aby získané znalosti a dovednosti mohli účinně využívat ve své praxi školního koordinátora EVVO.

Tematické okruhy specializačního studia jsou závazně stanoveny Standardem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v EVVO, aktualizovaným MŠMT v roce 2015. Studium pořádané Lipkou je akreditováno MŠMT.

Během posledních devíti let absolvovalo Lipkou garantovaná specializační studia celkem 257 koordinátorů, pedagogů základních, středních a mateřských škol, v posledních letech i školských zařízení (DDM).

OSTATNÍ VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

V nabídce Lipky se již tradičně objevuje řada vzdělávacích akcí pro dospělé veřejnost. Jedná se například o celý cyklus praktických seminářů *Zahradnického minima*, které pořádá pracoviště Kamenná, řemeslné a tvořivé kurzy pracoviště Lipová či *Kurz permakulturního designu* na Rozmarýnku.

Vzdělávací akce pro dospělé

Cílová skupina	Počet akcí	Počet dnů trvání	Počet hodin trvání	Počet účastníků
Učitelé MŠ	30	35	204	483
Učitelé MŠ a ZŠ	10	10	38	114
Učitelé ZŠ – 2.stupeň	2	2	13	18
Učitelé ZŠ a SŠ	12	32	212	331
Vedoucí oddílů a kroužků	4	7	43	68
Studenti	2	4	25	102
Neziskové organizace	6	7	34	190
Interní zaměstnanci Lipky	2	2	10	33
Externí zaměstnanci Lipky	5	7	36	45
Pracovníci SEV	4	5	19	36
Provozní zaměstnanci škol	15	16	120	96
Veřejná správa	2	2	8	34
Řemeslné kurzy	10	25	54	98
Ostatní	23	38	111	271
Celkem	127	192	927	1919

👉 18 předmětů na 8 katedrách 3 vysokých škol

Stejně jako v minulých letech, i v roce 2015 spolupracovala Lipka s univerzitami a zajišťovala pro jejich studenty výuku předmětů zaměřených především na environmentální výchovu a vzdělávání. Jako fakultní zařízení Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity se Lipka zapojila také do pedagogicko-psychologických a učitelských praxí.

Lipka dlouhodobě spolupracuje především s Masarykovou univerzitou v Brně, konkrétně s katedrami primární a sociální pedagogiky či katedrami geografie a biologie na Pedagogické fakultě a s katedrou environmentálních studií na Fakultě sociálních studií. Výuku předmětů zajišťujeme také pro studenty Přírodovědecké a Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a studenty Mendelovy univerzity v Brně.

Významnou součástí spolupráce Lipky s vysokými školami je pořádání *Soutěže diplomových prací se vztahem k životnímu prostředí a ekologii v Jihomoravském kraji*. V roce 2015 proběhl již třináctý ročník. Soutěž studentům přináší také možnost publikovat svoji práci ve sborníku s ISBN a zúčastnit se závěrečné mezioborové konference, kde mohou svůj projekt konzultovat s odborníky i ostatními soutěžícími.

Svoji nabídku činností pro studenty vysokých škol rozšířila Lipka o fungování vysokoškolského klubu, který byl založen v září roku 2014 a od roku 2015 rozvíjel svoji činnost. Vysokoškolský klub pořádá pro své členy několik tematicky zaměřených jednodenních i víkendových setkání a také letní pobytový tábor v Bílých Karpatech. Na setkáních jsme se věnovali především environmentálním tématům, občanské angažovanosti a odpovědnému chování.

Lipka vydává výukové pomůcky, hry, atlasy do kapsy i metodické materiály. Prostřednictvím Edičního centra nabízí své didaktické zkušenosti pedagogům i zvědavým rodičům a dětem.

Rostoucí zájem o e-shop svědčí o tom, že naše materiály jsou užitečnými pomůckami ve výuce i dobrými průvodci dětí a rodičů při poznávání přírody. Proto jsme v roce 2015 e-shop zpřehlednili a doplnili k publikacím podrobnější informace.

Největší prodejní úspěch mají materiály pro děti, a to pětivrstvé puzzly a *Filipky* – sešity s hravými úkoly. *Filipek* nabízíme hned několik typů, pro různé věkové kategorie – od předškoláků po starší školáky; a prodalo se jich už téměř 3,5 tisíce kusů. Pětivrstvých vývojových puzzlů nabízíme čtyři typy: *Vývoj včely*, *Vývoj vážky*, *Vývoj mravence* a *Vývoj rosničky*, koupilo si je přes tisíc zájemců.

Velmi oblíbené jsou také naše atlasy do kapsy ve formě vějíře: *Hmyz v přírodní zahradě*, *Užitečné plevele* a *Motýli a housenky v přírodní zahradě* (od každého jsme prodali kolem tisíce kusů). Přestože jsou informace v nich určené dospělým, vějíř se velmi líbí i dětem a používají ho při vlastních hrách jako výukovou pomůcku.

S téměř tisíci prodanými kusy se mezi nejprodávanější publikace řadí také nedávno vydaná praktická příručka *Na stopě*, která radí dětem, jak se setkat se zvířaty v přírodě. Jen v těsném závěsu za ní jsou stručné a přehledné atlasy do terénu *Stromy a keře* a *Prostřeno v přírodě*, přestože je máme v nabídce už více než 5 let. Máme radost, že tak naše zkušenosti a nápady slouží čím dál většímu počtu lidí.

Rok 2015 přinesl také nové ediční počiny, z nichž mnohé vznikly v rámci projektů pro účastníky Lipkou pořádaných výukových programů a seminářů.

MATERIÁLY VYDANÉ V ROCE 2015

- 👉 **Luční školka** (Helena Nováčková) – metodika pro mateřské školy o bezbratřích obyvatelích louky, doplněná také pracovními listy
- 👉 **Studenti pro Jihomoravský kraj 2015** (Jan Trávníček, ed.) – sborník studentských prací

PUBLIKACE VYDANÉ V RÁMCI PROJEKTŮ PODPOŘENÝCH EVROPSKOU UNIÍ

Vzdělávání pedagogů MŠ zaměřené na praktickou regionální polytechnickou výchovu (Jak funguje svět)

- 👉 **Rok v přírodě s mrňaty** (Marie Rajnošková, Martin Kříž) – metodické náměty na poznávání přírody ve všech ročních obdobích pro předškolní děti, vydáno spolu s Chaloupkami, o. p. s.

- ✦ **Když se člověk přátelí se zvířaty** (Rudi Ocepek) – pojednání o vnímavosti zvířat vůči člověku, o chovu zvířat a jejich významu ve výchovně-vzdělávacím procesu

Rozšíření vybraných profesí o environmentální přesah

- ✦ **Malá kuchařka pro velké vaření** (kolektiv autorů) – kuchařka receptů vzniklých v rámci přípravy kurzů Zdravější vaření

Zdravě a bezpečně v Jihomoravském kraji

- ✦ **Lodní deník** (Jan Palán, Kateřina Zákoutská a kolektiv Lipky) – sešit pracovních listů k pobytovému výukovému programu *Plavba kapitána Zdravsona*
- ✦ **Zdraví nás baví. Soubor pracovních listů pro základní školy o zdravém životním stylu** (Jan Palán, Kateřina Zákoutská a kolektiv Lipky) – sada 8 pracovních listů k tématu zdravého životního stylu pro základní školy
- ✦ **Hravě a zdravě. Metodické náměty pro inspiraci a obohacení programu kroužků a volnočasových aktivit o témata zdravé výživy, pohybu a dopravní bezpečnosti** (Dana Nováková, ed.)

Publikace vydané pro základní školu v ukrajinské Rosoši

- ✦ **Казковий садочок** (Renata Czelisová, Kateřina Řeháková, Alena Uhříčková) – překlad metodiky Pohádková zahrada do ukrajinštiny

Dvakrát ročně Lipka vydává pro Jihomoravský kraj zpravodaj o životním prostředí *Jihomoravské ekologisty*.

Hlavní zdroj příjmů Lipky představují dotace od Jihomoravského kraje, MŠMT, statutárního města Brna a dotace z fondů EU a Norských fondů. V dotaci na provoz z Jihomoravského kraje obdržela Lipka v roce 2015 kromě prostředků na platy zaměstnanců také peníze k zajištění několika úkolů Akčního plánu koncepce EVVO, a to například na semináře a konference o environmentální výchově pro učitele mateřských, základních a středních škol a vychovatele školních družin, na vydání několika vzdělávacích publikací pro děti a učitele, na zajištění osvětových akcí apod.

V dotacích od statutárního města Brna Lipka získala peníze na energie, na projekt *Lipka brněnským dětem* podporující akce pro veřejnost na všech brněnských pracovištích, na projekty *Zdravé centrum v přírodní zahradě*, *Zahradní inspirace na Jezírku* a *Spolu s Lipkou*, které byly určeny na akce pro seniory s vnoučaty, a na projekty *Rozmarýnek pro veřejnost*, *Jezírko otevřené pro veřejnost* a *Zahrada pro všechny* od Odboru životního prostředí MMB.

Během roku 2015 Lipka dokončila realizaci projektu *Jak funguje svět* určeného pro učitele MŠ a projektu *Rozšíření vybraných profesí o environmentální rozměr* pro nepedagogické pracovníky škol a školských zařízení.

Lipka byla v roce 2015 partnerem ve dvou projektech podpořených z Norských fondů: projektu *Výchova a podpora vzdělanosti v oblasti významu lesních ekosystémů a podmínek pro zachování jejich diverzity*, kde hlavním nositelem projektu je Mendelova univerzita v Brně, a projektu *Zvyšování povědomí veřejnosti k lepší ochraně biodiverzity v ČR*, jehož hlavním realizátorem je Hnutí DUHA. Oba projekty pokračují do roku 2016.

Peníze z projektů umožnily Lipce zrealizovat množství seminářů pro učitele, jednodenních a týdních výukových programů pro děti, dostavět novou učebnu s pecí na Jezírku a dovybavit pracoviště výukovými pomůckami.

Rozšíření nabídky Edičního centra a vylepšení funkcí našeho e-shopu vedlo v konečném důsledku ke zdvojnásobení příjmů za prodej zboží oproti roku 2014.

Konečná rozvaha	
AKTIVA	2015
1. Hmotný investiční majetek	
- stroje a zařízení	1 144 060
- budovy	75 924 123
- pozemky	7 132 781
- nedokončené investice	154 515
HIM celkem	84 355 479
2. Oběžná aktiva	
- pohledávky	14 178 834
- materiál na skladě	933 573
3. Finanční majetek	
- pokladna	188 583
- běžný účet	3 439 730
- ceniny	-
4. Přechodné účty ak.	
Obežná aktiva celkem	18 740 720
AKTIVA CELKEM	103 096 199
PASIVA	2015
VLASTNÍ ZDROJE	
1. Majetkové fondy	
- fond dlouhodobého majetku	84 593 613
Celkem	84 593 613
2. Finanční fondy	
- fond odměn	162 399
- fond sociální	282 475
- fond rezervní	93 920
- fond reprodukce inv. majetku	495 076
Finanční fondy celkem	1 033 870
3. Hospodářský výsledek	1 695
CIZÍ ZDROJE	
1. Krátkodobé závazky	
- závazky z obchodního styku	871 982
- závazky k zaměstnancům	1 647 636
- závazky k soc. zabezpečení	882 883
- daňové závazky	437 552
- krátkodobé úvěry	12 600 000
- DPH	
Vyrovnání se SR	517 700
Jiné závazky	9 657
Celkem	16 967 410
2. Dohadné účty pasivní	499 611
PASIVA CELKEM	103 096 199

Přehled výnosů a nákladů		
VÝNOSY	2015	
	hlavní činnost	hosp. činnost
	Kč	Kč
Provozní dotace od ÚSC a EU	25 182 214	-
z toho: transfery odpisů	1 936 918	-
Výnosy z vlastní činnosti	8 996 157	2 707 393
z toho:		
- tržby z prodeje zboží	-	1 445 902
- tábory, kurzy, zájezdy	3 551 385	-
- výukové programy	3 950 412	-
- prodej služeb	1 494 360	901 961
- tržby z pronájmu	-	359 530
Ostatní výnosy celkem	192 049	4 200
z toho:		
- použití fondů	118 832	-
- úroky	35	-
- kurzové zisky	28 202	-
- ostatní výnosy	44 980	4 200
VÝNOSY CELKEM	34 370 420	2 711 593
NÁKLADY	2015	
	hlavní činnost	hosp. činnost
	Kč	Kč
Spotřeba materiálu	3 149 670	206 870
Spotřeba energie	585 494	64 409
Nákup zboží	-	756 226
Opravy a udržování	214 537	33 017
Cestovné	261 208	-
Ostatní služby	4 439 098	126 528
Mzdové náklady	17 118 118	938 525
Zákonné sociální pojištění	5 411 503	328 525
Úroky	219 942	-
Kurzové ztráty	43 271	-
Odpisy	3 015 637	-
Ostatní náklady	155 252	12 488
NÁKLADY CELKEM	34 613 730	2 466 588
Hospodářský výsledek	-243 310	245 005
Zisk		1 695

PŘEHLED ZAMĚSTNANCŮ

Za úspěšně zvládnutý rok 2015 patří velké poděkování všem zaměstnancům Lipky, externistům a dobrovolníkům, kteří nám nezištně pomohli jakýmkoliv způsobem. Upřímně jim všem děkujeme a věříme, že si jejich přízeň zachováme a zasloužíme i v letech následujících.

ŘEDITELSTVÍ

Mgr. Hana Korvasová
ředitelka

Ing. Lenka Appelová
*zástupkyně ředitelky
pro ekonomický proces*

Bc. Jaromíra Kamenická
mzdová účetní

Ing. Aleš Máchal
metodik

Ing. Veronika Neckařová
redaktorka

Mgr. Pavlína Slámová
asistentka

RNDr. Jan Trávníček, MSc.
manažer rozvoje Lipky

Mgr. Kateřina Vítková
PR manažerka

Mgr. Andrea Weisová
projektová manažerka

Mgr. Helena Žvaková
účetní

LIPOVÁ

Mgr. Alena Uhříčková
vedoucí pracoviště

Mgr. Blanka Jíru
pedagogická pracovníce

Tončo Jovanovski
správce

Vasylyna Lemak
uklízečka

Mgr. Jiří Nešpor
pedagogický pracovník

Jarmila Siničáková
asistentka

Mgr. Lenka Šimková
pedagogická pracovníce

Bc. Pavlína Veselá
pedagogická pracovníce

ROZMARÝNEK

Ing. Bc. Martin Šrom
*vedoucí pracoviště,
zástupce ředitelky pro
pedagogický proces*

Petr Fiala
pedagogický pracovník

Viktor Juránek
zahradník

Ing. Dana Kellnerová
pedagogická pracovníce

Irena Koláčná
provazní

Zdeňka Krnáčová
uklízečka

Mgr. Jan Palán
pedagogický pracovník

Mgr. Ivana Plíšková
pedagogická pracovníce

Ing. Helena Šabatková
pedagogická pracovníce

Mgr. Lucie Vladová
pedagogická pracovníce

RYCHTA

Mgr. Zdeňka Jičínská
vedoucí pracoviště

Mgr. Jana Halúzová
pedagogická pracovnice

Mgr. Petr Horák
pedagogický pracovník

Ivana Kaňová
uklížečka

Mgr. Michael Král
pedagogický pracovník

Marcela Krátká
kuchařka

Mgr. Martina Nejezchlebová
pedagogická pracovnice

Mgr. Marek Soviš
pedagogický pracovník

Pavel Švancara
správce

Jitka Vágnerová
vedoucí provozu

Jitka Worbisová
kuchařka

JEZÍRKO

Mgr. Pavlína Žilková
vedoucí pracoviště

Mgr. Ingrid Boučková
vedoucí provozu

Mgr. Světlá Froncová
pedagogická pracovnice

Markéta Klofandová
kuchařka

Mgr. Lenka Kopáčová
redaktorka

Ing. Iva Křenovská
pedagogická pracovnice

Ing. Lenka Kvasničková
pedagogická pracovnice

Ing. Petr Laštůvka
projektový manažer

Ing. Kateřina Laštůvková
pedagogická pracovnice

Ing. Jan Libus
pedagogický pracovník

Mgr. Roman Maxa
pedagogický pracovník

Kateřina Novotná
kuchařka

Ing. Jana Pavlíčková
pedagogická pracovnice

Jana Prokešová
uklížečka

Mgr. Kateřina Řeháková
pedagogická pracovnice

KAMENNÁ

Mgr. Jiří Vorlíček
vedoucí pracoviště

Mgr. Jana Dvořáčková
projektová manažerka

Mgr. Kateřina Gorčíková
pedagogická pracovnice

Ing. Dana Křivánková
metodička

Tomáš Kříž
asistent

Lyubov Lemak
kuchařka

Mgr. Hana Mikulicová
pedagogická pracovnice

Mgr. Helena Nováčková
pedagogická pracovnice

Dana Nováková
projektová manažerka

Mgr. Eva Pavelová
provozní

Farruch Šnyrch
zahradník

Ing. Pavla Švecová
pedagogická pracovnice

Mgr. Jana Voráčková
asistentka

Ing. Tomáš Zámečník
provozní

Ing. Tereza Zichová
asistentka

RNDr. Dáša Zouharová
metodička

V naší práci nás podporují také zaměstnankyně na mateřské dovolené: Mgr. Eva Kazdová, Mgr. Vladislava Kolářová, Mgr. Markéta Machátová, Ing. Jana Májková, Mgr. Adéla Nešporová, Bc. Veronika Šromová a Mgr. Nikola Štěrbová.

ZA POMOC A PODPORU V ROCE 2015 DĚKUJEME PŘEDEVŠÍM TĚMTO LIDEM A INSTITUCÍM:

Mgr. Martin Ander, Ph.D.
Ing. Milan Appel
MgA. Jan Augusta
Mgr. Michal Bartoš, Ph.D.
Ing. Josef Bárta
Doc. Mgr. Bohuslav Binka, Ph. D.
Ing. Veronika Blažková
Mgr. Václav Božek, CSc.
Ing. Roman Celý
Ing. Petr Daniš
Ing. Vladimír Dolejský, Ph.D.
JUDr. Ivan Dorovský
Ing. Jana Drápalová
Lenka Endlicherová, Dis.
Ivana Fajnorová
Ing. arch. Jana Firbasová
Mgr. Jasna Flamiková
RNDr. Yvonna Gailly, CSc.
Ing. Jiří Hájek
Ing. František Havíř
JUDr. Michal Hašek
Ing. Tomáš Havlíček
RNDr. Jan Hollan, Ph.D.
Doc. PaedDr. Hana Horká, CSc.
Ing. Bc. Anna Hubáčková
Doc. RNDr. Karel Hudec, DrSc.
Ing. Jiří Ištvan
Ing. Stanislav Juránek
Ing. Jan Karas
Ing. Tomáš Kažmierski
Mgr. Monika Knettigová
Ing. Karel Kočvárek
Bc. Jana Konečná Horká
Ing. Bc. Dagmar Kostrhánová
RNDr. Jiří Kulich
JUDr. Hana Kulichová
RNDr. Miroslav Kundrata

Prof. RNDr. Hana Librová, CSc.
Prof. Dr. Ing. Petr Maděra
RNDr. Tomáš Matějček, Ph.D.
Ing. Pavel Mauer
Mgr. Jiří Mihola, Ph.D.
Doc. RNDr. Ladislav Miko, Ph.D.
Ing. Ivo Minařík
Dana Mitisková
Michal Navrátil
Doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.
Mgr. Hynek Nespěšný
Doc. RNDr. Pavel Nováček
Mgr. Miroslav Novák
Ing. Zuzana Orlová
Mgr. Iva Paďourková
Mgr. Jaroslav Parolek
Mgr. Adéla Pásková
Ing. Marek Polák
JUDr. Hana Poláková
Blanka Ponížilová
Mgr. Lucien Rozprým
RNDr. Hana Slobodníková
Prof. Ing. Hana Šantrůčková, CSc.
Hana Šiblová
Milan Štefanec
Ing. Vladimír Štefl
Doc. Mgr. Lubomír Tichý, Ph.D.
RNDr. Danuše Tomášová
Mgr. Blanka Toušková
Ing. Radek Tyllich
Ing. Martin Vaněček
RNDr. Mojmír Vlašín
Ing. Helena Vlašínová, Ph.D.
Ing. Petr Vokřál
Mgr. Šimon Vích
Mgr. Zbyněk Zavadil
RNDr. Jozef Zetěk

Organizace:

Barvínek, o. s.
Centrum globálního rozvojového vzdělávání NaZemi
Comitatus Thurociensis

EkoCentrum Brno – Centrum Písečnick
Ekologický institut Veronica
Fond manželů Horových
Hnutí DUHA
Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik
Chaloupky, o. p. s, školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání
Kancelář JMK pro meziregionální spolupráci
Katedra environmentálních studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně
Katedra ekologie a životního prostředí Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého Olomouc
Katedra ekologie a environmentalistiky Fakulty přírodních věd Univerzity Konštatína Filozofa
v Nitre
Lamacentrum Hády
MAS Moravský kras
Mendelova univerzita v Brně
Městská část Brno-Jundrov
Městská část Brno-střed
Ministerstvo životního prostředí ČR
Mikroregion Dražanská vrchovina
Nadace Partnerství
Nadace Veronica
Nadace Via
Natur im Garten
NESEHNUTÍ Brno
Obec Krásensko
Odbor školství KrÚ Jihomoravského kraje
Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna
Odbor životního prostředí KrÚ Jihomoravského kraje
Odbor životního prostředí Magistrátu města Brna
Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně
Přírodní zahrada
Rezekvítek
Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina
Sluňák – centrum ekologických aktivit města Olomouce
Správa CHKO Moravský kras
Státní fond životního prostředí ČR
Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory SEVER, pracoviště Horní Maršov
Středisko volného času Pohořelice
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná zdravotnická škola, Merhautova Brno
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná zdravotnická škola Znojmo
Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny
UmweltBildungAustria
Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty
Základní a mateřská škola Salmova, Blansko
Základní škola Podomí
Základní škola Rosoš (Zakarpatská Ukrajina)
ZO ČSOP Pozemkový spolek Hády

Autoři textů: zaměstnanci Lipky

Redakce: Kateřina Vítková

Fotografie: archiv Lipky

Obálka: Jan Augusta

Sazba: Jana Zbirovská

Tisk: Tiskárna Helbich, a. s., Valchařská 36, Brno

Vydala Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, příspěvková organizace
www.lipka.cz, tel. 543 211 264

Vytištěno na recyklovaném papíře.

WWW.LIPKA.CZ